

Българската граница откъмъ Сърбия образували съединениятъ Дринъ, Бѣлиятъ Дринъ и Ибаръ; отъ тамъ тя достигала до устието на Сава. Раса (Нови-Пазаръ) Прищина, Липлянъ на Косово-поле, Нишъ, Браничево (древниятъ *Viminatium*, при Пожаревацъ) и Бѣлградъ се намирили тогава подъ българско владичество³². Отвждъ Дунава къмъ българската държава принадлежали Срѣмъ (Сирмия) и, преди нахлуването на маджаритѣ, още Влашко и части отъ Унгария и Трансилвания. Сждбинитѣ на българското владичество въ тия заддунавски страни по-точно не се знаятъ; ала още на 1231 год. въ Трансилвания, като искали да означатъ една отдавна минала епоха, говорѣли за времената, когато тая страна принадлежала на българитѣ³³. Арабинътъ Алъ-Масуди, който посетилъ Цариградъ презъ първата половина на X вѣкъ, пише че българската държава се простирала надлъжъ 30 деня и наширь 10 деня; неговото свидетелство почти дословно се потвърждава 200 години по-късно отъ Вилхелмъ Тирски, който съобщава, че България се простирала отъ Цариградъ до Дунава и отъ тамъ до Адрия³⁴.
